

EGY LÓ TÖRTÉNETE

GOBBY FEHÉR GYULA

Böhömmel ültünk a Félkarúnál, és ittunk.

Emlékszel Jucikára?

Böhöm általában a harmadik kör után került jó hangulatba. Akkor se sokat szólt, viszont néha minden magyarázat nélkül elvigorodott.

Az volt a bevaló csaj.

Nem siettünk az itallal. Csöndes délután volt, pihenni ültünk le, nem zabálni.

Most hol van?

Más nem is volt a Félkarúnál, csak mi ketten. Még a gazda sem ült le velünk. Állítólag a cefre körül volt dolga, de nem kérdeztük. Ő se kérdezett bennünket soha az ügyeinkről.

Talán Szabadkán. Oda ment férjhez.

Elgondolkodtunk Jucika sorsán. Elképzeltük a szabadkai piacon. Látuk a városháza előtt. Láttuk fürdőruhában a palicsi strandon.

Böhöm vigyorgott.

Már megint a fantáziád működik. Mondtam. De ő megrázta a fejét.

Á, nem. Most nem.

Fölkeltem, és töltöttem mindkettőnknek egy-egy kupicával. Böhöm ritkán van jó hangulatban. Olyankor érdemes vele üldögélni.

Pedig valami jár az eszedben, ugye?

Böhöm belenyalt a pálinkába, csettintett, s csak akkor válaszolt.

Meséltem, mit tettem Jucikáért?

Ez új volt. Böhöm sohasem beszélt viselt dolgairól. Mindenki azt hitte, Jucikába is szerelmes lett, viszonzatlan szerelemmel, mint általában, aztán a lány eltűnt, és Böhöm érdeklődése más nő felé fordult.

Tettél valamit érte?

Bizony.

A hatalmas ember a tenyerébe lógatta a fejét, már azt hittem, megint megkukult, mikor mesélni kezdett.

Valamilyen színdarabot nézett akkoriban Jucika. És mikor meglátogattam, egész idő alatt a lovakról mesélt. Hogy valaki egy országot adott egy lóért. Meg hogy a lovak nemes állatok. Olyanok, mint a lordok Angliában. El volt keveredve a lovakkal. A végén megígértem neki, hogy szerzek neki lovat egy csókért. Persze, nevetett, de én komolyan gondoltam. Komolyan is mondtam neki. Hozom a lovat, ha megcsókol. Ő meg azt mondta, hogy előbb a ló, aztán a csók. Így váltunk el. Még az ajtóból is nevetett rám, és rám úgy hatott az a nevetés, hogy egész boldond lettem tőle. Mindjárt akkor este elindultam lovat lopni.

Loptál neki lovat?

Nem kellett volna semmit kérdezni. Csak megzavartam Böhömöt, de a csodálkozás tört ki belőlem. Sok mindenfélét csináltunk már együtt, de sose mesélte el ezt az esetet.

Egy ideig hallgattunk.

Hol lehet itt lovat találni? Csak a szállásokon. Vagy valamelyik faluban. Az öreg Giricnek volt akkor még lova, de abból a gebéből élt, egész nap ott rostokolt az állomás előtt. Tőle sajnáltam volna elvenni a lovát. Meg nem is nagyon nézett az ki se nemesnek, se lordnak. Elindultam a töltés mentén Futak felé. A Guszak-szálláson már régen nincs ló, alaposan ki kellett lépniem, míg olyan szállás felé értem, ahol lovat gyanítottam. De az első helyen mindjárt megharapott a kutya.

Elkapott a kutya?

Kitört belőlem a röhögés, és akármilyen szemrehányóan is nézett rám a barátom, nem tudtam visszafojtani.

Hiába röhögsz, így volt. Nem is nyikkant az a ronda dög, meghúzódtott a sövény mögött, és amikor melléje értem, a bal bokámba harapott. Még csak nem is volt valami nagyobb fajta. Egyszerű kis vakarcs volt, szállási vadóc.

Őszinte haraggal mondta, még ma is fájt neki, hogy így kitoltak vele.

Rávágtam egyet, de akkor meg úgy ordított, hogy a gazda mindjárt lámpát gyújtott a szobában. Kénytelen voltam elsántikálni. Csak a negyedik szállásnál sikerült bejutnom az istállóba, ott meg kiderült, hogy csak tehének szuszognak benn, a lovakat másik helyen tartották. Hogy hol, azt csak később láttam meg, de akkorra meg belebotlottam a szénapadláson egy béreslegénybe, aki úgy megrémült, hogy alig tudtam megnyugtatni. Azt hitte, hazajáró lélek vagyok. Azt mondtam neki, hogy megharapott a kutyájuk. Be is kötötte a lábamat, még pálinkával

is megkínált, de a kutyán nagyon csodálkozott, azt mondta, hogy éppen most akarták elpusztítani, mert olyan jámbor, még a kecskék is megrávják.

Végül is nem loptál lovat?

Végül is loptam, de az csak másnap volt. Talán nem is loptam, inkább rám erőszakolták.

Egy lovat?

Egy igazi almásderest. Addig a fene se tudta, mi az az almásderes, de nekem maga a gazdája magyarázta el, hogy a kerek foltok miatt nevezik így a szürkét.

De hogy jutottál el odáig?

Bemeséltem a béreslegénynek, hogy elkódorgott a lovam. Hogy azért jöttem erre, mert keresek egy lovat. A sajátomat. Mire azt kérdezte, hány lovam van. Mondtam neki, hogy egy. Mire azt mondta, hogy akkor gyorsan szerezzek legalább még egyet, mert egy lóval úgyse jutok messzire. Igazat is adtam neki. Ennyi kínlódást egy csókért kevesen élnek át. Ő meg azt mondta, hogy a harmadik tanyán a gazda úgyis meg akar szabadulni a lovától, vágóhídra nem akarja adni, olcsó pénzen megvásárolhatom. Üsse kő, mondtam, ha igazán olcsón adja, megveszem.

Pénzt adtál érte?

Bolond vagy? Milyen pénzt! Ha nekem pénzem lett volna, moziba viszem Jucikát, és nem a szállásokon vándorolok. Ez a koma engem kora hajnalban átvezetett a harmadik szállásra, és ott meg is egyeztünk gyorsan a gazdával. De mivel pénz egy fitying se volt nálam, behozattam magam a városba. Szépen a kocsi mögé kötöttük a lovam, aztán beporoszkáltunk a kötélgyárig. Ott megállítottam a kocsit, bementem a mesterhez, mondtam neki, hogy itt van egy falusi, de nagyon szegénylős, pedig kötelet akar venni. Aztán kimentem a gazdához, mondtam neki, hogy nagyon olcsón vehet kötelet, ha akar, viszont ezzel az ütődött kötelessel keményen kell alkudozni. Amíg ők tárgyaltak, én az almásderessel átsétáltam az iskolaudvaron. Egyenesen Jucikáék felé mentem. Egész jól sikerült minden, csak egy baj volt.

Mi baj volt? Szaladtak utánad?

Megint ki fogsz röhögni. Féltem a lótól.

Kegyetlenül megkínlódtam, hogy ne nevessek túl hangosan. Nehéz volt elképzelni Böhömöt, akitől mindenki tartott, amint reszket egy ló előtt.

Harapott?

Nem tudom. Engem nem harapott meg, mert ahányszor megrántotta,

úgy meghúztam a kötőféket, hogy majd leesett a feje. De nagyon féltém tőle. Mert prüszkölt is néha, meg elég gyakran csóválta a fejét, mint-ha viszketett volna a bőre, vagy a csoda tudja, miért. Lehet, hogy egészen normálisan viselkedett. Ma sem tudom, hogy kell bánni a lovakkal. Beleizzadtam, amíg Jucikáék házáig értünk. Ott tört ki aztán az igazi ribillió.

Nem tetszett neki a ló?

Azt nem tudom, hogy tetszett-e. De mikor kiküldte az anyja, és meglátta az almásderest, úgy elkezdett sikoltozni, hogy összeszaladt a fél utca. Még rángatózott is mérgében. Megijedtem, hogy nyavalyatörős.

Mit kiabált?

Először nem is értettem. Én már elkészítettem egy kis beszédet előre. Azt akartam neki mondani, hogy a nótában a csillagokat akarják lehozni az égről, én meg egy lovat hoztam. De ebből se lett semmi. A beszédemből. Szóhoz nemigen jutottam. Először úgy tűnt, hogy csuklik sikoltozás közben. Csak pár perc múlva értettem meg, hogy azt kiabálja, vidd el, vidd el, vidd el. Akkor már mindnyájan engem szidtak, az anyja is meg a szomszédok is, lehet, hogy a ló is, de azt nem értettem, mit fröcsköli rám a nyálát.

De hát az ő kívánságát teljesítetted.

Nem ért az fenét se. Próbáltam én megmagyarázni, hogy őerte tettem, amit tettem. Legalább a szomszédok értették volna, mit keresek ott egy lóval. De nem sok időm maradt a magyarázkodásra. A csókról említést se lehetett tenni. Különben is közölték velem, hogy Jucikának rendes vőlegénye van. Egy szabadkai villanyszerelő veszi feleségül, és én tűnjek a fenébe. Mit tehettem volna? Fogtam az almásderest, és újra útnak indultam.

Visszavitted a parasztnak?

Gondolod, teljesen hülye vagyok? Elvittem eladni. Azt hittem, el fogom adni. Legalább valami hasznom legyen a dologból. Nem elég, hogy Jucika elhagyott. Nem elég, hogy egy kutya megharapott. Nem elég, hogy csalnom, lopnom kellett. Nem elég, hogy összetoltam magam attól a szörnyetegtől, tán még becsületesnek is kellett volna lennem? Vittem a lovat eladni. Úgy éreztem, rászolgáltam egy kis haszonra.

Kortyolt egyet, aztán búsan folytatta.

Először Jócóhoz mentem el, ő közel is lakott, meg aztán úgy tudtuk, Jócó mindent megvesz. Mondhatom, lovat nem vesz. Hiába kínáltam féláron, már negyedáron is, hajthatatlan maradt. Nem vette meg. A végén még le is hülyézett. Akkor elmentem a Bandi kocsmájába. Oda olyan parasztfélék is járnak, gondoltam, hátha alkalmi áron elkel. Oda-

adtam volna egy láda sörért. Nézték, tapogatták, a szájába fújtak, de nem kellett senkinek. Akkor elmentem vele a piacra. De csak kofák meg háziasszonyok voltak jelen. Lovat kereső paraszt egy darab sem. Akkor elvonszoltam Bagiékhoz. Nekik volt valamikor lovuk, még emlékeztem rá. De kinevettek. Már régóta traktorral dolgoztak. Voltam vagy öt helyen, szegény pára senkinek se kellett. Közben a lábam földagadt. Félttem, nem volt-e véletlenül veszett az a huncut dög, amelyik megmart. Ki is fáradtam kegyetlenül. Délután az öreg Girichez értem. Azt hittem, szerencsém van, mert otthon volt. De ajándékba se akarta elfogadni a lovat. Ingyen se.

Már annyit nevettem a történeten, hogy belefájdult a hasam. Böhöm meg egyre szomorúbb lett. Töltöttem neki még egy fityókkal.

Azt mondta, nagy szegyenbe hoznám, ha lopott lóval kellene végigmennie az utcán. Kidobott ő is. Ott álltam egy almásderessel a város közepén. Amit egész napi lótás-futással elértem, az mindössze annyi volt, hogy Giric megittatta a lovat. De enni nem adott, se neki, se nekem. Nem akarta, hogy rossz hírbe hozzam. Estefelé kisántikáltam a bolgárkertészeken túlra, a mezőre, és szabadon engedtem az almásderest. Nem tudtam vele mit kezdeni.

Elengedted.

El. Egyszerűen kiengedtem a kezemből a kötőféket, és hazafelé indultam. A lábam úgy sajgott, mintha ezer szúnyog csípte volna meg.

És elment?

Dehogy ment. Dehogy ment. Bár elment volna.

Nem ment el a ló?

Nem az. Jött utánam engedelmesen, akárcsak vezettem volna. Mint a kiskutya. Mint egy ló.

Miért nem csaptál rá?

Először meglepődtem. Aztán kiabáltam. Ijesztgetni próbáltam. Taposoltam. Göröngyökkel hajigáltam. Mikor feléje fordultam, megállt. Mikor kiabáltam, ijesztgettem, türelmesen várt. Mikor hozzája vágtam valamit, két-három lépést hátrált. De amikor elindultam, állhatatosan jött utánam.

És megvan?

Mi?

Hát a ló? Még nálad van?

Ugyan már. Ne hülyéskedj. Azt hittem, komolyan kérdezed.

Hát mi lett vele?

Nem tudom. Mikor láttam, hogy nem tudok tőle megszabadulni, akkor kitoltam vele, mint a múltkor a rendőrökkel. A Guszak-szállás felé

csaltam, tudod, oda a kökényeshez. Ott hirtelen átbújtam a sövényen vágott kis lyukon, legurultam a vízig, és a fűzfák alatt hazaszaladtam.

És ő?

Azóta ott áll.

Vagy keres. Téged keres mindenütt.

Vagy Jucika lovagolja. Elvitte Szabadkára, és csak úgy, szőrén üli meg.

Meztelenül. És száguld vele a Palics partján.

És aztán csöndben ültünk sokáig, mert mind a ketten elképzeltük Jucika kerek fenekét a ló szürke szőrén, és láttuk reszkető melleit, ahogy ütemesen hintáznak, hegyes bimbójuk a levegőbe fúródott, kerek karjai vágyakozva nyúltak előre, és csak nyeltük szótlanul a pálinkát. Akkor már egyikünk sem nevetett.